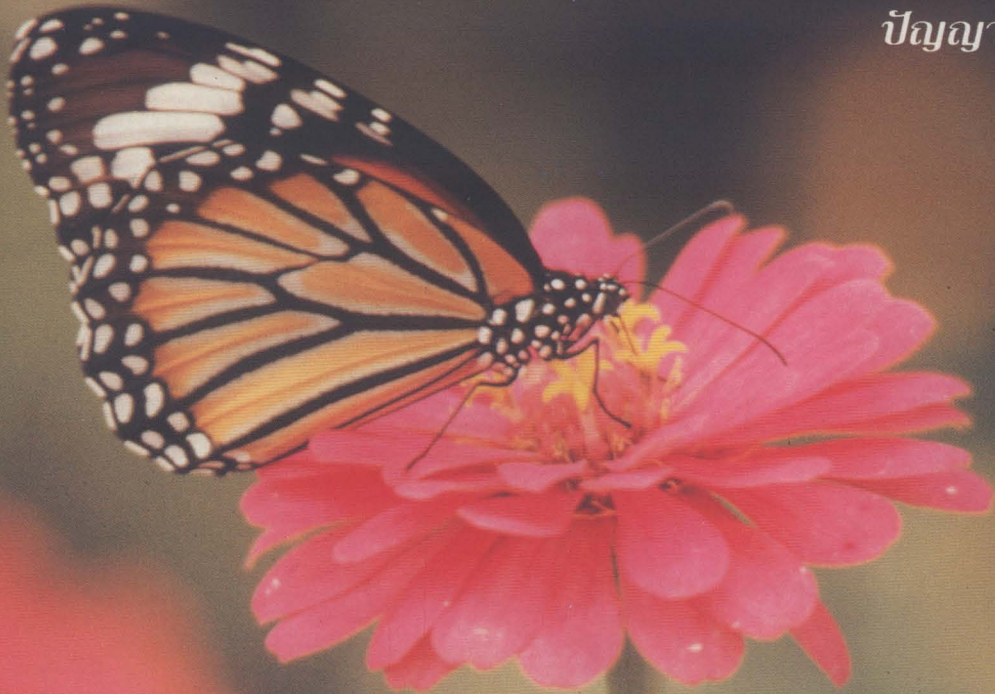

ธรรมชาติสร้างสุข

ปัญญาอันมหัศจรรย์

ปาฐกถาธรรม โดย
พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)

อ ส ร ม ะ สร้างสันติสุข

ธรรมะสร้างสันติสุข

ปาฐกถาธรรม โดย

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)

ณ โรงเรียนพุทธธรรม วัดชลประทานรังสฤษฎ์ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๘

จัดพิมพ์โดย

กองทุนปัญญานันทธรรม ศูนย์สืบอายุพระพุทธศาสนา

วัดชลประทานรังสฤษฎ์ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

ที่ปรึกษา

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)

พระมหาเผียน อนุจาโร

ติดต่อที่

ศูนย์สืบอายุพระพุทธศาสนา วัดชลประทานรังสฤษฎ์

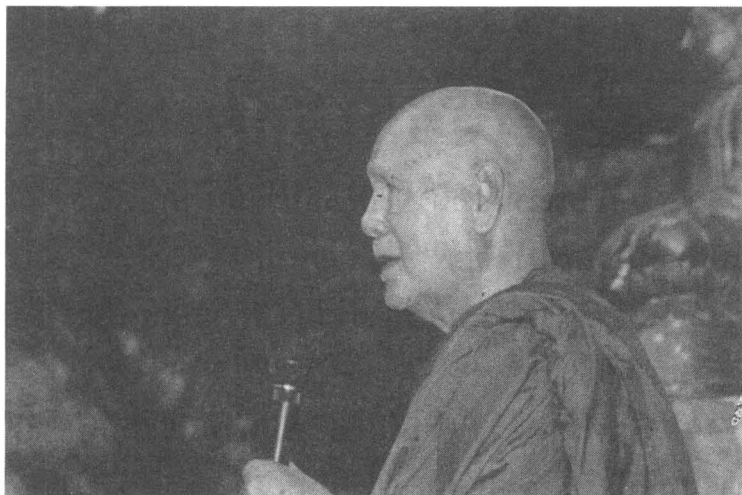
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทร. ๕๘๔-๑๘๕๕, ๕๘๓-๔๒๔๓

ภาพปก : โดย สุทธาสินี คล้ายสีเงิน

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ตุลาคม ๒๕๓๘ จำนวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ จำกัด โทร. ๕๘๓-๑๐๐๑, ๕๘๔-๒๒๔๑

ธรรมะสร้างสันติสุข

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)

ญาติโยม พุทธบริษัททั้งหลาย

ณ บัดนี้ถึงเวลาของการฟังปาฐกถาธรรมะ อันเป็น
หลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาแล้ว ขอให้ทุกท่านอยู่ใน
อาการสงบ แล้วตั้งอกตั้งใจฟังด้วยดี เพื่อให้ได้ประโยชน์
อันเกิดขึ้นจากการฟังตามสมควรแก่เวลา

วันอาทิตย์เป็นวันหยุดงาน...ทางกาย เราก็มาทำ
งานทางใจ ทำงานทางใจก็คือมาวัด มาพักผ่อนทั้งกาย
และใจ มารับคำสอนเอาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อ
ทำชีวิตให้ดีขึ้น ชีวิตส่วนตัว ครอบครัว การงาน ตลอดถึง

ธรรมะสร้างสันติสุข

ส่วนรวมคือประเทศชาติ จะไม่เรียบร้อย ถ้าคนไม่มีธรรมะ เป็นหลักค้ำครองจิตใจ จะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิต และไม่รู้จักแก้ปัญหา เพราะไม่เข้าใจธรรมะ ความยุ่งยากในสังคม ก็เกิดมากขึ้น

ในครอบครัว ถ้าพ่อบ้านแม่บ้านประพฤติธรรม ครอบครัวนั้นเรียบร้อย ไม่ค่อยมีปัญหา ถ้าแม่บ้านประพฤติธรรม แต่พ่อบ้านไม่ประพฤติธรรม ก็เกิดปัญหา ลูกในครอบครัวนั้นไม่ค่อยจะเรียบร้อย ไม่เชื่อฟังคุณพ่อคุณแม่ เพราะไม่ได้ทำตนให้เป็นตัวอย่าง ทำให้เกิดปัญหามากขึ้นในครอบครัว ไม่รู้จบไม่รู้สิ้น

เมื่อตอนเช้าก็มีคนโทรศัพท์มาแต่เช้า พูดทั้งน้ำมูกน้ำตา พูดไปพลางร้องไห้สะอึกสะอื้นไปพลาง หลวงพ่อก็ถามว่า เป็นทุกข์เรื่องอะไร จึงร้องไห้ร้องไห้อย่างนั้น ...ก็เป็นทุกข์เรื่องในครอบครัว... เรื่องในครอบครัวมันเป็นอย่างไร จึงได้มีความกลุ้มใจถึงกับร้องไห้ เขาบอกว่า... พ่อบ้านเป็นผู้ไม่ทำหน้าที่ของพ่อบ้านที่ดีเป็นคนเหลวไหลด้วยประการต่างๆ ดิฉันพูดจาว่กล่าวแนะนำ เขาก็ไม่เชื่อไม่ฟัง ยังประพฤติตนอยู่เช่นนั้น ลูกคนหัวปี ก็ออกจากบ้านไปแล้ว ไปโดยไม่เรียบร้อย

ธรรมะสร้างสันติสุข

ลูกคนที่สองที่สาม ก็ไม่เชื่อฟังใครทั้งนั้น ทำอะไรตามใจ
ตัวตามใจอยาก ดิฉันเป็นแม่บ้านก็มีความหนักอกหนักใจ
ไม่รู้จะอย่างไร ปัญหาฉันหนักอยู่ในใจของดิฉัน

ปัญหานี้เกิดขึ้นก็เพราะพ่อบ้านไม่ประพฤติธรรม ไม่
รู้เรื่องชีวิตถูกต้อง ชอบตามใจตัวเอง ชอบเที่ยว ชอบเล่น
ชอบสนุก ไม่ได้คำนึงว่าอะไรมันจะเกิดขึ้นในครอบครัว

เขาเล่าให้ฟังแล้วก็พลอยสลดใจไปด้วย ถามว่า จะทำ
อย่างไรดี บอกว่า...มันมีทางเดียวคืออดทนไปก่อน ไม่
จำเป็นก็อย่าพูด ปล่อยตามเรื่องตามราวไปก่อน ลูกเต้า
ก็ปล่อยเขาไปเพราะพูดเขาก็ไม่เชื่อแล้วพูดทีไรเขาก็โต้ทุกที
เขາบอกว่าพ่อไม่เป็นตัวอย่างแก่ลูก แต่ลูกกลับไม่เชื่อแม่
เสียไปหมด ความจริงแม่พูดเตือนควรรับฟัง แต่ลูกก็ดื้อ
เอานิสัยพ่อมาใช้ มันติดมาในสายเลือด พ่อไม่ดีก็ติด
สายเลือดมา แม่ไม่ดีก็ติดสายเลือดมา แต่นั่นพ่อคนเดียว
สร้างปัญหาขึ้นในครอบครัว

อันนี้เกิดเพราะอะไร เกิดเพราะว่าไม่เข้าใจลัทธิธรรมะ
ไม่เข้าใจลัทธิผู้รู้ธรรมะ ไม่ฟังคำสอน ไม่เอาไปคิดไปตรอง
ไม่ปฏิบัติธรรมะจึงเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัว

ในวงงานก็เหมือนกัน การเมืองนี้เป็นตัวอย่างที่

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

เห็นได้ง่าย กว่าที่จะลงรอยนี้ลำบาก ถ้าพูดภาษาชาวบ้านก็ว่าแทบกระอักเลือดไปตามๆ กัน เพราะว่าไม่ตกลงกัน คนนั้นจะเอาอันนี้ คนนี้จะเอาอันนั้น ตามอารมณ์ ตามใจตัว

ไม่คิดอะไรทั้งนั้น คิดแต่จะ“เอา” คิดแต่จะ “เป็น” ในสิ่งที่ตนชอบ แล้วคนที่เอามันมีหลายคน ก็เกิดแก่งแย่งแข่งชั่วคราวไม่ได้เอาดีมาแข่งกัน ถ้าแข่งดีกันก็ไม่มีเรื่องอะไร เพราะแข่งกันคิดเรื่องดี พูดเรื่องดี ทำเรื่องดี มันก็ไม่ยุ่ง แต่นี่คิดกันแต่เรื่องไม่ดี ไม่ถูกต้อง ก็เกิดเป็นปัญหา กว่าที่จะลงตัวก็ใช้เวลาต้องพูดกันอย่างเคร่งเครียดหน้าดำหน้าแดง ต้องเถียงกันโต้แย้งกัน คือใช้กิเลส ไม่ได้ใช้ธรรมะ

ถ้าใช้ธรรมะมันก็ไม่ยุ่ง ธรรมะเป็นเครื่องประสานน้ำใจ เป็นเครื่องประสานประโยชน์ เป็นเครื่องสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในหมู่ในคณะ แต่คนไม่ใช้ธรรมะ เพราะไม่เคยศึกษาธรรมะ ไม่เคยคิดถึงเรื่องธรรมะ คิดแต่จะมีจะได้ คิดแต่จะเอาทำเดี๋ยว

เรื่องจะเอาแล้วไม่คิดถึงอะไร จันจะเอาอย่างนี้นะ จันเป็นอย่างนี้ ถ้าไม่ได้อย่างนี้จันจะไม่ยอม ไปตั้งป้อมกันขึ้น หาพรรคหาพวกกันไว้ แม้ในพวกเดียวกัน พรรคเดียวกันก็มีแตกออกไปหลายพรรคหลายพวก ต่างคนต่าง

ธรรมะสร้างสันติสุข

ก็ชูโรงในเรื่องจะ“เอา” ไม่ได้ชูโรงในเรื่องที่จะ“ให้” ไม่ได้ชูโรงในทางเสียสละประโยชน์ความสุขส่วนตัว เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ส่วนรวม ปัญหามันก็เกิดขึ้นแล้วก็จะไม่จบ

ตราบิตที่สมาชิกในสังคมนั้น ยังใช้กิเลส ใช้ความโลภ ใช้ความโกรธ ความหลง ความริษยา พยาบาท หรือความเห็นแก่ตัว ปัญหาจะไม่หยุด

แต่ถ้าเมื่อใดคนเหล่านั้นมารู้สึกตัวว่าไม่ได้เรื่องอะไร เราดูประเทศบ้านใกล้เรือนเคียง ว่ามีสภาพอย่างไร การไม่ยอมยอม การไม่หันหน้าเข้าหากันนั้น เกิดอะไรขึ้นในชาติในบ้านเมือง ได้ผลอะไรบ้าง บทเรียนมันก็มีอยู่ ด้านตะวันออกก็มีบทเรียน ด้านตะวันตกก็มีบทเรียน เรียกว่าทั้งสองหุมีบทเรียนเข้ามกระทบอยู่ตลอดเวลา แต่ว่าไม่มีหูจะฟัง ไม่มีตาจะดู ไม่มีใจจะคิดในเรื่องที่ถูกต้อง เพราะพื้นฐานสัมมาทิฐิไม่มี

มีพื้นฐานที่เป็นมิจฉาทิฐิ มีความเห็นผิดอยู่ในจิตใจ คิดอะไรก็คิดด้วยมิจฉาทิฐิ พูดด้วยมิจฉาทิฐิ ทำด้วยมิจฉาทิฐิ คบหาสมาคมกันด้วยมิจฉาทิฐิ คิดอะไรทำอะไรก็ผิดพลาดไปหมด ไม่ถูกต้อง เป็นการสร้างปัญหา

ธรรมะสร้างสันติสุข.....ไว้...

คือความทุกข์ความเดือดร้อน แต่ไม่รู้ว่าเรากำลังสร้างอะไร เรากำลังทำอะไร ไม่รู้ เพราะกำลังขาดปัญญา

พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ในเรื่องเกี่ยวกับการทะเลาะเบาะแว้งของพระ เรื่องในเมืองโกสัมพี เรื่องเล็กน้อยๆ...พระเหล่านั้นยังไม่เป็นพระอรหันต์ ยังไม่เป็นพระโสดาบัน ยังไม่ถึงกระแสของธรรม เป็นผู้บวชเข้ามาใหม่ แล้วก็ถืออะไรมันสุดโต่งเกินไป ไม่มาก เรื่องนิดเดียว คือเรื่องน้ำเท่านั้นเอง น้ำในภาชนะในห้องน้ำ ระเบียบมืออยู่ว่า ถ้าเราใช้ภาชนะตักน้ำมาใช้ล้างอุจจาระ เพราะคนอื่นเคยเขาใช้น้ำล้าง ที่นี้ภาชนะมืออยู่ตักน้ำมาล้าง ตามระเบียบเมื่อใช้แล้วต้องคว่ำภาชนะไว้ ไม่หงายไว้ เพราะหงายไว้ น้ำมันขัง แล้วจะเกิดเชื้อโรค พระพุทธเจ้าบัญญัติให้คว่ำไว้

แต่ว่าพระองค์หนึ่งท่านเผลออกไป เวลาไปใช้น้ำแล้วท่านหงายไว้ ไม่คว่ำ พระองค์หนึ่งมาเห็นเข้า พวกพระวินัยธรมหาเห็นเข้า พระธรรมธคคือฝ่ายธรรมะทำผิด ฝ่ายวินัยธรมหาเห็นเข้า ไปเที่ยวโพนทะนาว่า พระอาจารย์ธรรมธคนี้ไม่รู้พระวินัย ไม่ปฏิบัติตามพระวินัย แล้วก็เที่ยวโพนทะนา พระฝ่ายธรรมธคก็ว่าเรื่องเล็กน้อย ไม่ควรจะไปพูดจาให้มันเป็นข้อความใหญ่โตขึ้น ก็เลย

ธรรมะสร้างสันติสุข

ขัดคอกัน เถียงกัน ทะเลาะกัน ไม่ลงรอยกัน ก็แบ่งกันอยู่
คนละพรรค คนละพวก

พระพุทธเจ้าท่านก็เรียกมาเตือนมาสอน แต่พระ
เหล่านั้นก็ไม่รับฟัง ยังดื้ออยู่ พระองค์ก็เห็นว่า พูดไม่ได้
กับพระพวกนี้ เลยเสด็จเข้าป่าไปเลย ไปอยู่กับลิงกับช้างดี
กว่า ไม่มีปัญหา เลยไปอยู่ที่ป่า เรียกว่า ป่าปาลิไลยกะ

ในป่านั้นมีลิงอยู่ตัวหนึ่ง มีช้างอยู่เชือกหนึ่ง ช้างก็
มาปฏิบัติพระพุทธเจ้า เอาผลไม้มาถวาย ลิงก็มาปฏิบัติ
พระพุทธเจ้า เอารังผึ้งเอาน้ำผึ้งมาถวาย ปฏิบัติวัตรฐากอยู่
ตลอดเวลา

ชาวบ้านชาวเมืองไม่พบพระพุทธเจ้า ไม่ได้ใส่บาตร
พระ ก็เลยสงสัย ถามกันว่า ทำไมพระพุทธเจ้าไม่อยู่ใน
เมืองโกสัมพี ทำไมไปอยู่ในป่าปาลิไลยกะ อยู่กับช้าง
กับลิง เขาบอกว่า พระแตกแยกกัน พระองค์พูดแล้วไม่
เชื่อไม่ฟัง เลยลงทัณฑ์ ลงทัณฑ์เขาเรียกว่า“พรหมทัณฑ์”
คือไม่พูดด้วยแล้ว ปล่อยตามเรื่อง ไปเสีย

ชาวบ้านก็ขุ่นเคือง โกรธพระเหล่านั้น ที่ทำให้
พระพุทธเจ้าไม่อยู่ในเมือง ก็เลยชวนกันบอยคอต แอนตี
ไม่ใส่บาตร ทุกบ้านไม่ใส่บาตร พระไปบิณฑบาตชาวบ้าน

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ก็ไม่ได้พร้อมกันหมดทั้งเมือง พระเหล่านั้นบิณฑบาตไม่ได้ ไม่มีอาหารฉัน สองสามวันก็อ่อนแรงลงไป เกิดสำนึกรู้สึกตัวว่า โอ...ไม่ไหวแล้ว ผลของการทะเลาะเบาะแว้งกัน มันได้รับทุกข์รับโทษอย่างนี้ ก็เลยหันหน้าเข้าหากัน ประนีประนอมกัน ปลงอาบัติต่อกัน แล้วก็ไปกราบทูลเชิญ พระพุทธเจ้า ให้กลับเข้ามาอยู่ในเมือง พระองค์ก็กลับเข้าเมืองต่อไป

มีคำตรัสในตอนหนึ่งว่า ในหมู่คนที่กำลังทะเลาะกัน ถ้ามีใครสักคนหนึ่งเกิดความคิดขึ้นว่า เราจะฉิบหายกันแล้ว เพราะการทะเลาะกันนี้ ความสงบจะเกิดจากสมองของบุคคลนั้น ของบุคคลที่คิดว่า เราจะฉิบหายเพราะการทะเลาะเบาะแว้ง แล้วความสงบก็จะเกิดขึ้น

แต่ในหมู่คนที่กำลังทะเลาะกันอยู่นั้น ไม่มีใครคิดได้ ทำไมจึงคิดไม่ได้ เพราะทิฐิमानะมันแรง ทิฐิमानะคือความยึดถือในความคิดความเห็นของตัวเอง มีความถือตัวจัด...ไม่ได้...เราไม่ยอม หัวเด็ดตีนขาด จะไม่ยอมเด็ดขาด อะไรจะเกิดก็ช่างมัน ให้มันเกิด จะไม่ยอมเป็นอันขาด... นี่แหละ คือทิฐิमानะ

ทิฐิमानะแบบนี้ถ้าเกิดขึ้นในใคร ทำให้คนนั้น

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

กระด้างกระเดื่อง ไม่ยอมใคร ไม่ก้มหัวให้ใคร ผิดก็ไม่ยอมรับผิด ดันทุรังไปคนเดียว ปัญหาอะไรจะเกิดขึ้นในสังคมนั้น เราก็มองเห็นว่า ปัญหาเดือดร้อนก็ต้องเกิดขึ้น เพราะการไม่ยินยอมพร้อมใจกัน

แต่ชาวบ้านต้องเข้าช่วย ด้วยการไม่ใส่บาตร ก็ไม่มีอาหารจะฉัน พระสมัยนั้นไม่มีโรงครัว ไม่มีอะไรจะฉัน ...อดนะสิ พอชาวบ้านไม่ใส่ก็อดเลย วันแรกไม่เป็นไรพอทนได้ วันที่สองที่สามมันไม่ไหวแล้ว เป็นอย่างนี้ เลยรู้สึกตัวว่าเป็นความผิดของพวกเรา เลยหันหน้าเข้าหาหรือกัน เดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อไปขอขมาโทษ เรียกว่าไปทำวัตร เพื่อให้พระองค์ยกโทษให้ พระองค์ก็ไม่ได้ถือโทษอะไร เห็นพระเหล่านั้นสำนึกรู้สึกตัว ก็เลยยกโทษให้ แล้วก็กลับมาอยู่ร่วมกัน ชาวบ้านก็ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ได้ฟังธรรม ก็เลยใส่บาตรให้พระเหล่านั้นฉันต่อไป

อันนี้เป็นเรื่องมีอยู่ในคัมภีร์ของพุทธศาสนา เป็นเรื่องความแตกร้างในหมู่สงฆ์ เป็นเหตุให้เกิดความทุกข์

ความแตกร้างเกิดขึ้นเพราะไม่ยอมกัน ไม่ยอมฟังเสียงใคร ใครพูดก็ไม่ยอม อย่างนี้ลำบาก ถ้าไม่ยอมกันแล้วก็ลำบาก

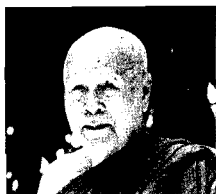
ธรรมะสร้างสันติสุข.....?

เมืองไทยเรานี้ก็ยังมีส่วนตืออยู่บ้างเหมือนกัน เช่น ตัวอย่าง เกิดเรื่องเกี่ยวกับการบ้านการเมือง ฆ่ากันตายไปหลายคนแล้ว แต่ผลที่สุดในหลวงก็เสด็จออกมาตรัสทางโทรทัศน์ทางวิทยุ ให้คนทั่วประเทศได้ยิน คนที่กำลังก่อความวุ่นวายอยู่ที่ถนนราชดำเนินนั้นได้ยินเหมือนกัน ด้วยความเคารพรักในในหลวง เลยก็เลิกไม่ประชุมกันต่อไป

หัวหน้าเข้าเฝ้าพระเจ้าอยู่หัว เหมือนกับเด็กหลานเข้าไปหาคุณพ่อคุณแม่ นั่งสงบเรียบร้อย ในหลวงพระองค์ก็ตรัสเตือนด้วยถ้อยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ให้เกิดความสำนึก รู้สึกตัว ผลที่สุดก็เลิกragันไป

ก็เป็นบุญนักหนาของเมืองไทย ที่มีพระประมุขที่คนรักคนเคารพ ตรัสอะไรก็มีคนเชื่อคนฟัง ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ยืดยาว จบลงง่าย ๆ หลายครั้งหลายหนจบลงด้วยความสงบเรียบร้อย เพราะในหลวงออกมา

พระเจ้าอยู่หัวเป็นที่รักของประชาชน คนบางคนที่ยืนอยู่ที่อนุสาวรีย์พูดว่า “ถ้าเป็นเรื่องของในหลวงแล้ว เรายอมได้ทุกอย่าง แม้ชีวิตก็เสียสละให้ในหลวงได้” เป็นคำพูดที่ฟังแล้วตื่นตันใจ ในความรู้สึกนึกคิดของเขา

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

เขามีความรักมีความเคารพต่อพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็น
ประมุขของชาติ

ในหลวงของเราที่ได้เป็นที่รักที่เคารพ เพราะอะไร
เพราะพระองค์เป็น“พระธรรมราชา” พระราชาผู้
ประพฤติธรรม ทรงนำธรรมะของพระพุทธเจ้ามาใช้ เป็น
หลัก เป็นนโยบาย เป็นประทีปนำทางชีวิต

พระองค์อยู่ด้วยธรรมะ นำธรรมะมาเป็นแสง
สว่างของชีวิต ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นประโยชน์เป็น
ความสุขแก่ประชาชน ทรงเสียสละทุกอย่าง เพื่อให้
ประชาชนได้อยู่เย็นเป็นสุข มีความทุกข์ที่ไหน มีความ
เดือดร้อนที่ไหน เสด็จไปหาทางแก้ไข

เมื่อพระองค์เสด็จไปประชาชนก็มาเฝ้าชมพระบารมี
เขาก็สบายใจ สัมทุกข์สืมโศก สัมเรื่องร้าย เกิดความสุข
ความสบาย แล้วในหลวงพระองค์ก็สั่งให้แก้ไขปัญหาต่างๆ
ด้วยความรอบคอบ สิ่งทั้งหลายก็ดีขึ้น

นับว่าเป็นบุญของประเทศชาติเรา ที่เรายังมีองค์
พระมหากษัตริย์ไว้สำหรับเป็นศิระะของประเทศ
ประเทศเหมือนร่างกาย ศิระะเป็นส่วนสำคัญของร่างกาย
คนหัวขาดแล้วทำอะไรไม่ได้ เพราะขาดสมอง ขาดตา

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ขาดหู ขาดทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่ที่ส่วนนี้ เมื่อส่วนนี้ไม่มีแล้ว จะมีความหมายอะไร ชีวิตไม่มีความหมาย ฉันทิใด พระราชามหากษัตริย์ก็เป็นเหมือนศีระะของประเทศ เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของประชาชน ประชาชนให้ความเคารพนับถือบูชา เพราะองค์พระมหากษัตริย์เองนั้นทรงประพฤติธรรม ทรงนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตในการงานตลอดเวลา

พระองค์ทรงนั่งสมาธิทุกคืน ทรงฟังเรื่องธรรมะที่พระราชินีอ่านถวายและก่อนที่เข้าที่บรรทมก็ทรงนั่งทำสมาธิ อย่างน้อยก็ครึ่งชั่วโมง แล้วจึงประทับบรรทม ตื่นบรรทมก็นั่งสงบพระทัย นั่งคิดวางแผนว่าวันนี้จะทำอะไร ที่จะเป็นประโยชน์เป็นความสุขแก่ประชาชน ทรงวางแผน แล้วก็ออกปฏิบัติสั่งงานสั่งการ ให้ทำกันในโครงการต่างๆ โครงการต่างๆ ของในหลวงมีมากมาย จนกลายเป็นที่เคารพบูชาของมหาชน เพราะพระองค์ประพฤติธรรม

ธรรมะเท่านั้นที่จะทำให้คนให้สมบูรณ์ ทำคนให้รู้หน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เรียบร้อย ทำคนให้เป็นปุษนียบุคคลของคนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

แต่ว่าโลกนี้มันขาดธรรมะพอสมควร คนไม่ค่อยได้เอาธรรมะไปใช้ จึงได้เกิดปัญหาขึ้นในตัว ในครอบครัว

ธรรมะสร้างสันติสุข

ในส่วนรวมคือประเทศชาติ เป็นปัญหา

ทีนี้เราจะทำอะไร ก็พยายามที่จะพูดจาทำความเข้าใจ โน้มน้อมจิตใจคนให้เห็นประโยชน์ของธรรมะ ให้นำธรรมะไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ญาติโยมที่มาวัดชลประทานอยู่เป็นประจำ บางคนก็มาตั้งแต่เริ่มสร้างวัดมาจนกระทั่งบัดนี้ ยังมาทุกอาทิตย์ ไม่ขาด ขาดไปบ้างเพราะไปธุระ แต่ปกติก็มาอยู่ น่าจะมีโล่ไว้แจกคนที่ขยันมาฟังธรรมที่วัดนี้ น่าจะมี เอาไว้ให้วัดครบ ๕๐ ปีก่อน แล้วค่อยทำโล่แจกกันสักที แจกคนที่มาวัดเป็นประจำ เห็นหน้าก็จำได้ มาอยู่เป็นประจำ แจกไว้เป็นอนุสรณ์เป็นเครื่องเตือนใจ เดียวนี้มันยังไม่ถึง วัดนี้เปิดปี ๒๕๐๓ ปีนี้ ๒๕๓๘ ได้ ๓๕ ปี ยังไม่ครบ แต่ว่าอีกไม่กี่ปีก็ครบ ๕๐ โยมหายใจไว้เถอะ อย่ารีบไปไหนเสียก่อน ครบห้าสิบปีได้ฉลอง“กาญจนาภิเษก” เหมือนในหลวงฉลอง ๕๐ ปีในปีหน้า เดือนมิถุนายนศกหน้าทรงเสวยราชย์ครบห้าสิบปีก็จะมีการฉลองประชาชนก็ปลื้มอกปลื้มใจ ในการที่พระองค์มีพระชนมายุยืน

แต่ตอนนี้ในหลวงท่านก็มีความสุขเหมือนกัน ทุกข์เพราะพระราชชนนีป่วย ในหลวงท่านไปเยี่ยมทุกคืน

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ไปตีสาม คนอื่นเขานอนกันหมดแล้ว แล้วรถไม่มีวิ่งบนถนนแล้ว ไม่กีดขวางทางจราจร เสด็จไปเยี่ยมพระมารดา ไปอยู่ประมาณสักชั่วโมง แล้วก็เสด็จกลับไปวัง ไปเข้าสู่ที่บรรทม ท่านแสดงความห่วงใยต่อพระมารดา ทรงรักทรงเคารพคุณแม่ พูดภาษาง่ายๆ ว่า ทรงเคารพคุณแม่มาก รักคุณแม่ ไปให้กำลังใจ แต่ว่าพระราชชนนี ท่านก็ ๙๕ แล้ว ท่านเกิดปี ค.ศ. ๑๙๐๐ เดียวนี้ ๑๙๙๕ พระชนมายุก็ ๙๕ คิดง่าย ปีเกิด ๑๙๐๐ เดียวนี้ ๑๙๙๕ พระชนมายุ ๙๕

ชีวิตของพระราชชนนีนั้น เป็นชีวิตที่อยู่เพื่อ“ให้” ไปให้เรื่อย ถ้าสบายก็ไป ที่ไหนๆ ที่ไหนหลวงไม่ได้ไป พระราชชนนีไป เช่นตามเกาะตามแก่ง เมืองริมทะเลในหลวงเข้าไม่ถึง เพราะไม่มีถนน พระราชชนนีท่านเสด็จไปโดยเรือรบ แล้วลงเรือเล็กเข้าไปเยี่ยมชาวบ้าน แจกยา แจกเสื้อผ้าแก่คนแก่ แจกหนังสือแก่เด็ก เป็นภาพที่น่าชื่นชม เขาเอามาออกโทรทัศน์แล้วก็ เป็นภาพที่น่าดูที่สุดในรอบปี

ชีวิตพระองค์ท่านอยู่ด้วยธรรมะ อยู่ด้วยการให้ ไม่ทรงเห็นแก่ประโยชน์ความสุขส่วนพระองค์ ทรัพย์สินสมบัติที่พระองค์ได้รับมาจากพระราชมรดกของพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้ามีมากมาย แต่ว่าทรงใช้ให้เป็นประโยชน์

ธรรมะสร้างสันติสุข.....ไว้...

ไม่เอามากก็เก็บไว้เฉยๆ ไม่เอาไปใช้ในเรื่องอะไรที่ไร้สาระ แต่ว่าทำทรัพย์นั้นให้เป็นประโยชน์ เป็นความสุขแก่มหาชน ทรงปฏิบัติสม่ำเสมอตลอดมา กับประชาชนช่วยเหลือทุกแง่ทุกมุม ในสิ่งที่จะช่วยได้ นับว่าเป็นผู้เกิดมาเพื่อ“ให้” ไม่ได้เกิดมาเพื่อจะ“เอา”อะไร ผลแห่งการให้ทำให้พระองค์มีพระชนมายุยืน ถึง ๘๕

แต่ว่านั่นแหละร่างกายของคนเรา อายุยืนนานๆ มันก็มีโรค เพราะภูมิต้านทานลดน้อยลงไป โรคภัยไข้เจ็บก็เกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง แต่นายแพทย์ทั้งหลายก็รักษาเต็มที่ มีความรู้มีความสามารถเท่าใด หุ่่มลงไป อยากให้พระองค์ท่านอยู่ต่อไป อยู่เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่มหาชน อยู่เพื่อให้คนสบาย จึงช่วยกันรักษา พระอาการก็ค่อยดีขึ้นบ้าง แต่ก็พระชนมายุมากแล้ว ไม่น่าเป็นที่ไว้วางใจ

ก็สวดมนต์ภาวนานึกอยู่ ให้พระองค์ท่านหาย วันเข้าพรรษาก็สวดมนต์ อธิษฐานใจอ้อาเภอบุญญาบารมีทั้งหลายที่เราได้กระทำ รวมทั้งคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้ช่วยคุ้มครองรักษา ให้พระองค์หายจากโรคาพยาธิ จะได้มีชีวิตช่วยเหลือผู้ที่ต้องการช่วยเหลือ

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ต่อไป นั้นเป็นความคิดการกระทำด้วยความสำนึกเท่านั้นเอง แต่ว่าจะเป็นไปได้อย่างไรนั้นสุดแล้วแต่สังขารร่างกาย เพราะสังขารร่างกายนั้นไม่เที่ยง มีความเปลี่ยนแปลงและก็มีความเป็นไปตามสภาพ ไม่อยู่ในอำนาจของใคร

บุคคลที่มีคุณธรรมประจำจิตใจ มีชีวิตอยู่วันเดียวดีกว่าคนที่ไม่มีธรรมะอยู่ร้อยปี เพราะอยู่ร้อยปีของคนไม่มีธรรมะก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร ไม่ได้ทำอะไรให้เป็นคุณเป็นค่าแก่โลกที่ตนมาอยู่อาศัย ชีวิตจึงไม่มีความหมาย แต่ว่าคนมีธรรมะแม้อยู่วันเดียวก็มีประโยชน์ เพราะฉะนั้น ศาสนาของเราจึงสอนให้คนเข้าหาธรรมะ ได้นำพระธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อทำชีวิตให้ดีขึ้น

หลักธรรมที่เอามาใช้ในชีวิตประจำวันนั้นมีมากมาย พระพุทธเจ้าทรงแจกไว้เป็นเรื่องเป็นราว เป็นระบบ อย่างดีสำหรับเรามาหยิบใช้ได้เป็นประโยชน์แก่ชีวิต เวลาใดควรใช้ธรรมะอะไร ก็แบ่งไว้คล้ายกับยาในตู้ มีหลายประเภท ยากิน ยาทาภายนอก ยาดมมีหลายอย่าง ที่นี้เราต้องรู้เรื่องยา รู้สรรพคุณของยา รู้ว่าจะใช้ยาอย่างไร แล้วก็ใช้ให้ถูกต้อง ยานี้ก็มีประสิทธิภาพ ทำให้โรคในกายของเราหายไป เราก็มีความสุขความสบาย ธรรมะก็

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

เหมือนกัน มีไว้หลายอย่างหลายแบบ เพื่อให้ใช้เหมาะ
แก่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้ามีอย่างเดียวมันก็ช่วยไม่ได้
ไม่ใช่ยาครอบจักรวาล ต้มหม้อเดียวแก้โรคทุกอย่าง
หรือยาที่ขายในตลาดอิสระ แก้หมดทุกอย่าง คนไปอ่าน
โอ้...กูไม่สบายในท้อง...ซื้อ โอ้คนนั้นไม่สบายปวดเอว...ซื้อ
ปวดหลัง...ซื้อ ขวดเดียวนั้นยาอย่างเดียว ขายกันเพลนไป
เลยร่ำรวยถ้าไปทำยาอย่างนั้น แต่ว่ามันไม่เกิดประโยชน์
อย่างแท้จริง มันเป็นเรื่องโฆษณาขายของ

แต่ธรรมะนั้นไม่อย่างนั้น ถ้าเราหยิบมาใช้ให้ถูก
ต้อง ก็เกิดประโยชน์แก่ชีวิต เวลาใดเรามีปัญหา เช่น
มีความทุกข์ความเดือดร้อนใจ อย่าไปคิดให้วุ่นวาย อย่าไป
คิดว่าสิ่งนี้เกิดมาจากภายนอก เกิดจากอะไรดลบันดาล
ให้เกิดขึ้น อย่าไปคิดอย่างนั้น เพราะถ้าคิดอย่างนั้นมันตัน
ไม่มีทางจะแก้ไข เพราะเราไปแก้จากภายนอกไม่ได้

อย่าคิดอย่างนั้น แต่คิดว่าสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นใน
ชีวิตของเรานั้น เกิดจากการกระทำของเราเอง ตัวเรา
เป็นตัวการสำคัญทำให้เกิดอะไรขึ้นในชีวิต ความสุข
ความทุกข์ ความเสื่อมความเจริญ ความดีความชั่ว อะไรๆ
ที่เกิดขึ้นในชีวิต มันเป็นเรื่องของเราเอง ไม่มีใครทำให้

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

เมื่อสมัยเด็กดุมโนราห์ ปักขีได้ มีมโนราห์ชม มั่น ร้องเพลง รู้สึกประทับใจ จำได้มาจนบัดนี้ ร้องว่า“โทษพ่อ โทษแม่ก็ไม่ได้ พ่อแม่ทำให้เราเมื่อใด” มั่นร้องอย่างนั้น คราวนี้ลูกคูก็ร้องรับว่า...โทษพ่อโทษแม่ก็ไม่ได้ พ่อแม่ ทำให้เราเมื่อใด...ครีอกแคร็ก ๆ ตีไม้ไผ่...จำได้

อาตมาฟังแล้วจำมาจนบัดนี้ จำมาแล้วก็มาเรียน ธรรมะของพระพุทธเจ้า เรียนธรรมะแล้ว อ้อ...มโนราห์ มั่นว่าตรง มั่นว่ามันเกิดจากตัวเราเอง ไม่ใช่เกิดจากใคร ๆ โทษพ่อโทษแม่ก็ไม่ได้ โทษฟ้าโทษดินก็ไม่ได้ ต้องโทษ ตัวเอง อันนี้หลักสำคัญต้องโทษตัวเอง ต้องมองที่ตัวเอง ค้นหาที่ตัวเอง คิดอย่างรอบคอบมันก็เจอตัวปัญหา พบ เหตุของปัญหา เหตุมันก็อยู่ที่การคิด การพูด การกระทำ การคบหาสมาคม การไปการมาของเรา การแก้ก็ต้อง แก้ที่ตัวเรา คือแก้ที่เหตุ

พระพุทธเจ้าสอนชัดเจนว่าสิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ จะดับเพราะเหตุดับ เมื่อเหตุไม่มี ผลก็ไม่มี อันนี้ทำ อย่างไรจึงจะดับเหตุ ก็ต้องอาศัยปัญญาเป็นเครื่องพิจารณา ถ้าเราไม่มีปัญญาคิดค้นเพียงพอ ต้องไปปรึกษาผู้รู้ ผู้รู้คือ ผู้รู้ธรรมะ อย่าไปปรึกษาหมอดู อย่าไปปรึกษาลำนักทรง

ธรรมะสร้างสันติสุข

เจ้าเข้าผี หรืออย่าไปเสี่ยงทายสั่นกระบอกตามโบลต์ต่างๆ
ที่เขาทำให้คนไปนั่งสั่นเล่น มีไว้สำหรับคนปัญญาอ่อน ไป
สั่นเล่นอย่างนั้น มันช่วยอะไรไม่ได้ ไม่สามารถจะค้นเหตุได้

แต่เราจะต้องนั่งสงบใจ แล้วถามตัวเอง หรือไป
หาผู้รู้ในทางธรรมะ ที่ท่านจะอธิบายให้เราเข้าใจ เราก็เอา
คำอธิบายนั้นมาคิดด้วยตัวของเราเองอีกทีหนึ่ง แล้วเราก็
แก้ไขสิ่งนั้นด้วยตัวของเราเอง คนอื่นเป็นแต่เพียงผู้ชี้ทาง
ให้ แต่การกระทำนั้นเราต้องทำเอง เขาบอกอย่าให้เรากิน
เราต้องกินเอง ถ้าเราไม่กินยาโรคมันจะหายได้อย่างไรฉันใด
ความทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเราก็เหมือนกัน เราต้อง
ค้นให้มันพบ พบแล้วก็แก้

แต่โดยมากแก้ไม่ค่อยได้ เพราะอะไร เพราะใจอ่อน
ไม่กล้าที่จะเลิกสิ่งนั้นละสิ่งนั้น ยกตัวอย่างง่ายๆ เราเป็น
คนติดยาเสพติด ชอบดื่มเหล้าชอบสูบบุหรี่ มันติด มีพระ
หรือมีคนหวังดีมาพูด พูดๆ ให้เราฟัง ก็เห็นด้วย พูดตรงๆ
ว่า “ผมเห็นด้วยว่ามันเป็นทุกข์เป็นโทษ แต่ผมเลิกมัน
ไม่ได้” มันเป็นเสียอย่างนั้น

เลิกไม่ได้เพราะอะไร เพราะใจอ่อน พออยากขึ้น
วิ่งไปหาผาจุดสูบ ต้องหาไม้ตี แล้วก็ตีมากจนเมามาย

ธรรมะสร้างสันติสุข.....ไว้...

ตกเป็นทาสของสิ่งนั้น เลิกไม่ได้เพราะไม่มีความเข้มแข็งทางจิตใจ แล้วก็ไม่มีพี่เลี้ยงที่คอยสะกิดใจ คอยเตือนคอยบอก มันก็ไปกันใหญ่ เราจึงต้องหาพี่เลี้ยงไว้บ้าง มาอยู่ใกล้คนที่เข้มแข็ง คนที่มีความหนักแน่น ผู้ชนะ ไม่ใช่ผู้แพ้ แล้วก็พยายามเอาชนะให้เป็นทุนไว้ก่อนสักสี่ห้าวัน เราก็จะเลิกได้จากสิ่งนั้น เพราะเรามีความเข้มแข็งเพียงพอ

คนที่มีความเข้มแข็งเขาเลิกได้ มีไม่ใช่น้อย แต่คนอ่อนแอแล้วก็เลิกไม่ได้ เพราะใจไม่เข้มแข็ง แล้วไม่อยากจะไปนั่งใกล้คนเข้มแข็ง ไม่อยากให้เขาจงใจให้เลิก ยังอาลัยยังพอใจมันอยู่

ตัวนี้แหละสำคัญ ตัวอาลัย พอใจ ติดใจอยู่ในสิ่งนั้น ไม่ยอมเลิกยอมละ ไม่ยอมพิจารณาให้เห็นว่ามันเป็นทุกข์เป็นโทษ โดยประการเดียว ไม่มีประโยชน์อะไร

ที่เลิกไม่ได้ก็มักจะพูดว่า “มันยังเป็นประโยชน์อยู่นะครับ” ยังมองเห็นว่ามันยังดีอยู่ แล้วจะเลิกได้อย่างไร คนที่จะเลิกอะไรนั้นต้องเห็นว่าสิ่งนั้นไม่ดีร้อยเปอร์เซ็นต์ เห็นชัด จึงจะเลิกได้ ต้องเลิกได้ด้วยปัญญา ถ้าไม่มีปัญญาก็เลิกไม่ได้ นี่มันเป็นอย่างนั้น จึงต้องใจเด็ดไม่ยอมพ่ายแพ้

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

คิดตามแบบที่ท่านพุทธทาสพูดว่า “อตั้มมยตา” “อตั้มมยตา” หมายความว่าเราจะไม่ทำเช่นนั้นอีกต่อไป เป็นผู้ชนะเด็ดขาด ไม่ทำสิ่งนั้นต่อไป ท่านพูดภาษาง่าย ๆ ว่า “กูไม่เอา กับ มึง อีก แล้ว” ไม่ว่าอะไรที่มันไม่ถูกต้องไม่ดีไม่งาม คนนั้นจะต้องทอ้งคาถาว่า “กูไม่เอา กับ มึง อีก แล้ว” คอยท่องไว้เตือนใจ ก็จะเกิดอตั้มมยตา คือ เปื่อหน่ายในสิ่งนั้น แล้วก็เลิกได้เด็ดขาด ไม่แพ้มันอีกต่อไป

คนในสมัยก่อนพ่ายแพ้หลายครั้ง เพราะคิดถึงสิ่งที่เป็นวัตถุ เช่น คนหนึ่งออกไปบวช แต่ว่าทิ้งจอบไว้ที่บ้าน จอบก็เก่าแล้ว ไปบวชไม่กี่วันก็คิดถึงจอบเล่มนั้น สึกมาเอาจอบชุดไร้ชุดนาต่อไป ชุดไป ๆ...เปื่อ เอาจอบช่อนไว้... ไปบวชอีก หลายครั้งหลายหน ไม่จบไม่สิ้นสักที

ที่นี้พอได้ฟังเทศน์พระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วกลับมาจับจอบเล่มนั้นขึ้นเหวี่ยงบนศิระะ หลับตาเหวี่ยงไป ไม่รู้มันไปตกที่ไหนจำไม่ได้ แล้วก็ไปบวช ไม่กลับมาอีกต่อไป พระผู้มีพระภาคได้ทรงทราบก็ตรัสว่า “อัตตา หะเว ชิตัง เสยโย - ชนะตนนั้นแหละประเสริฐ”

ชนะอะไร ๆ ไม่ประเสริฐ ชนะการต่อสู้ไม่ประเสริฐ นักมวยชนะได้ถ้วย ได้เข็มขัดเป็นแชมป์โลก แต่ว่าเมื่อคืน

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ก็แพ้ไปรายหนึ่งแล้ว มันไม่แน่ มันแพ้ได้ เพราะกำลังมันอ่อนลงไป มันก็แพ้ สู้เขาไม่ได้

คนหนึ่งได้เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อนคว้าเสียก็ต้องออกไป อย่าไปเป็นทุกข์กับตำแหน่งนั้น เพราะเราเกิดมาไม่ได้เป็นนายกตลอดกาล เป็นไม่ได้...นายกตลอดกาลมันก็เผด็จการเท่านั้นเอง... ในระบบประชาธิปไตยนั้นมันต้องผลัดกันเป็น ถึงวาระที่เราออกก็ออกมาอย่างยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มานั่งเป็นทุกข์ ไม่มานั่งกลุ้มใจอาลัยอาวรณ์ในเก้าอี้ตัวนั้น

พระพุทธเจ้าจึงสอนว่า “อะตัตถัง นานวาอะเมยยะ นัปปะฏิกังเฆ อะนะอะตัง - อย่าคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้วด้วยความอาลัย” คำว่า “อาลัย” หมายความว่า เสียตายแหลม..เสียตายเรื่องนั้นเสียตายเรื่องนี้ เรียกว่าอาลัยเป็นทุกข์ ถ้าคิดอย่างนั้นแล้วก็ทุกข์ ท่านไม่ให้คิดอย่างนั้น ให้คิดว่า มันเป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีอะไรๆ จะอยู่กับเราถาวร

เมื่อได้แล้วมันก็ต้องไม่ได้ พบแล้วก็ต้องจากกัน เป็นเรื่องธรรมดา คิดได้แล้วก็ใจสบาย ยิ้มได้ไม่เป็นทุกข์ เพราะเรื่องนั้น แต่ถึงเวลาเขาจะให้เป็นก็เป็นอีกได้ เป็นด้วยความรู้ทันรู้เท่า เป็นด้วยความรู้ เรียกว่า เป็นอย่างมี

ธรรมะสร้างสันติสุข

ศีลปะ มีอย่างมีศีลปะ คือมีด้วยความฉลาด เป็นด้วยความฉลาด ก็ไม่ต้องทุกข์ ก็ไม่ต้องทุกข์ร้อนในเรื่องนั้น

เวลาเรามีถ้ารู้จักมี ไม่เป็นทุกข์ แต่ถ้ามีด้วยความหลงด้วยความมัวเมา ก็เป็นทุกข์ พอสิ่งนั้นจากไปก็นั่งกลุ้มใจ เป็นทุกข์ บางทีถึงกับไม่กินไม่นอน มีความทุกข์มากอย่างนี้ก็ไม่ถูกเรื่องเป็นเรื่องเสียหายแก่ชีวิตเปล่าๆ

เมื่อวานนี้ก็มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งมา โทรศัพทมา ล้วงหน้า อยากจะมากุ้ยกับหลวงพ่อ เขามีปัญหา เป็นทุกข์เรื่องคุณแม่ถึงแก่กรรม เป็นทุกข์เสียดายว่าไม่ได้ปฏิบัติคุณแม่เต็มที่ เพราะมีลูกคอยดูแลลูก ไม่ได้ไปปฏิบัติคุณแม่ แล้วก็ไม่ได้ทำอะไรคุณแม่

ถามว่า คุณแม่ยากจนจนคั่นนักรหรือ บอกว่า “ไม่ได้ยากจนอะไร มีเงินเยอะ คุณแม่สิ้นบุญมีเงินอยู่ตั้งหลักล้าน ใครๆ ก็ประหลาดใจว่าทำไมไม่มีเงินมากอย่างนั้น เพราะเป็นคนชอบเก็บ มินิสัยประหยัด” ถามว่า คุณแม่ตระหนี่หรือ “ไม่ใช่..ประหยัด” ก็ประหยัดไว้ แม้คุณพ่อก็ประหลาดใจว่า แม่บ้านทำไมจึงมีเงินมากมายอย่างนั้น เพราะไม่รู้กัน ของแม่ ก็พ่อไม่รู้ ของพ่อ แม่ก็ไม่รู้ มันอยู่กันคนละถุง แล้วก็ป็นโรคหนัก ถึงแก่กรรม

ธรรมะสร้างสันติสุข

แกก็บ่นเสียอกเสียใจ นึกถึงคุณแม่เมื่อไหร่ก็ไม่สบายใจ เลยบอกว่า เธอคิดไม่เป็น ท่านตายไปแล้วเราจะไปทำอะไรอีกไม่ได้ จะไปนั่งปฏิบัติท่านก็ไม่ได้ เอน้ำไปอาบก็ไม่ได้ เอาข้าวไปป้อนก็ไม่ได้ เปลี่ยนเครื่องนุ่งห่มก็ไม่ได้ เพราะไปนอนอยู่ในโลงแล้ว ชุดเดิวยกก็พอแล้ว แล้วเธอคิดให้เป็นทุกข์ทำไม

คิดอะไรให้เป็นทุกข์ นี่เป็นการคิดที่ไม่ถูกต้อง ไม่ใช่เรื่องที่ควรคิด เราควรคิดเรื่องที่ไม่กลุ้มใจ ไม่เดือดร้อนใจ แนะนำให้คิดใหม่ อย่าเป็นทุกข์

ถามว่า จะทำอย่างไรเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ บอกว่า เธอเลี้ยงลูกของเธอให้ดีก็แล้วกัน เพราะเวลานี้เธอมีลูกสองคน เลี้ยงลูกให้ดี ถ้าเราเลี้ยงลูกให้ดี มีความรู้ มีความสามารถ มีความประพฤติดี นั้นแหละเราตอบแทนบุญคุณของคุณแม่ แล้วเราเป็นแม่ที่ประเสริฐ เหมือนกับถ่ายทอดวิญญานของคุณแม่มาไว้ในตัวของเรา เพราะเราทำหน้าที่แม่ถูกต้อง เราเป็นแม่เสียเอง เป็นแม่ที่ถูกต้อง นั้นแหละเป็นการตอบแทนบุญคุณที่ดีที่สุดแล้ว

เขาก็ถามว่า จะทำบุญอะไรให้ถึงคุณแม่ บอกว่า

ธรรมะสร้างสันติสุข.....ว...

เรื่องถึงไม่ถึงฉันไม่รับรอง แต่ว่าจะทำบุญอะไรมันต้องคิดถึงเหตุผล คิดให้ดีกว่าควรทำอะไร ทำอะไรที่มันเป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์แล้วก็ดี ทำอะไร แล้วมันไม่เป็นประโยชน์แก่สังคม แก่เพื่อนมนุษย์ มันก็ไม่ดี แม้ลงทุนมากมายแต่มันไม่เกิดประโยชน์ มันก็ไม่ได้เรื่อง ไม่ควรทำ ต้องทำด้วยปัญญา

ใครมาบอกบุญให้ทำอะไรก็ไม่ใช่อนุโมทนาทุกรายไป เราต้องคิดว่าเขาเอาไปทำอะไร สิ่งนั้นเป็นประโยชน์แก่คนแก่บ้านเมืองขนาดไหน ต้องคิดให้รอบคอบ

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้คิดก่อนจึงให้ ไม่ได้คิดแล้วก็ให้มันก็ไม่ถูกต้อง ต้องพูดจาทำความเข้าใจกันอยู่นาน เพื่อให้เขาเข้าใจ เขาบอกว่า..อยากจะไปซื้อวัวสักตัว ซื้อวัวทำไม ถ้ายัว ..ถ้ายชีวิตวัว ก็เหมือนกับช่วยชีวิตเรา

บอกว่า “นี่แหละมันก็ไม่ถูก ช่วยวัวมันก็เรื่องวัว ไม่ได้ช่วยตัวเราเท่าใด แล้ววัวที่เธอจะไปซื้อมันวัวตัวเดียวที่เขาเอามาล่ามไว้ในวัด แล้วก็ขายให้แก่คนก็คนแล้วก็ไม่รู้” มันเป็นอย่างนั้น

เดี๋ยวนี้วัดบางวัด คำวัวแล้ว คือได้วัวมาไว้สักตัวสองตัว ซื้อมาอย่างไรก็ไม่รู้ แล้วบอกว่า “เขาจะฆ่า ฉันซื้อมา”

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

บอกชาวบ้าน “วัวตัวหนึ่ง หมีนหนึ่งนะ” แล้ววัวตัวนั้น
ขายหลายหมื่นแล้ว แล้วไม่ได้เอาไปไหน เอามาให้กินหญ้า
อยู่ในวัด ใครมาก็บอกว่า นี่แหละถ่ายชีวิตเขามา ราคา
หมื่นหนึ่ง ใครอยากจะทำบุญก็เอาไป ทำบุญหมื่นหนึ่ง
วัวตัวเดียวได้หลายหมื่นแล้ว

บอกว่าอย่างนี้มันไม่ได้เรื่องอะไร เราจะไปซื้อวัว
คือว่า บังเอิญไปเจอวัวที่เขาจะจุไปฆ่า เขากำลังเอา
เข้าไปล่ามที่หลักแล้ว จะเชือดคอแล้วเราไปเห็นเข้าก็สงสาร
แล้วบอกว่า“อย่าฆ่าวัวตัวนี้ ฉันจะซื้อชีวิตเขา เอาเท่า
ไหร่” แล้วให้เงินเขา นั้นแหละช่วยชีวิตมันให้รอดไม่ให้ตาย

แต่วัวที่เขาเอามาล่ามไว้ในวัด กินหญ้าจนอ้วนพีแล้ว
ไปช่วยอย่างนั้น วัดกลับขายวัวไปเพื่อเอาเงินไปทำประโยชน์
อย่างอื่น มันไม่ถูกต้อง อย่าไปซื้อเลย เลยบอกให้เขาเข้าใจ

แล้วก็มีคนมากันสี่คน จะไปซื้อวัวเหมือนกัน จะไป
ซื้อวัวที่วัดวัดหนึ่งเลยวัดนี้ไปถามว่าตัวละเท่าไร ตัวละหมื่น
เอาไปไหนวันนั้นซื้อเอาไปไหน เอาไปปล่อย ปล่อยที่ไหน
แล้วมันอยู่ลำบากไหมเอาไปปล่อย ปล่อยๆ เดี่ยวคนไปยิง
เอาไปแกงเสียนี่ ก็ตายวันยังค่ำ เพราะมันเกิดมาเพื่อตาย
จะไปซื้อทำไม บอกว่า ซื้อถวายเป็นหลวง ทำอย่างอื่นดีกว่า

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

ถวายเป็นหลวง มีเรื่องที่จะต้องทำเยอะไม่ต้องไปซื้อวัวก็ได้ แต่ว่าเขามีการขายวัวกันอยู่บ่อยๆ เวลานี้ เราก็ต้องคิดให้ดี พุดไปพุดมา เลยพวกนั้นไม่ไป ทำบุญที่วัดเพื่อสร้างวัดปัญญาบันฑิตาราม หนึ่งหมื่นสองพันห้าร้อยบาท ไม่ต้องไปซื้อวัว ทำบุญเข้าวัดดีกว่า เลยเขาทำบุญเข้าวัดแล้วก็กลับบ้าน ไม่ต้องไปซื้อวัว

เราอย่าไปทำอะไรตามเขาป่าวร้อง ตามคำโฆษณาชวนเชื่อ ว่าได้อย่างนั้นได้อย่างนั้น ทำเพื่อจะเอาทั้งนั้น เราทำอะไรไม่ใช่เพื่อจะเอา ทำเพื่อไม่เอา จึงจะเป็นการถูกต้อง เช่น ทำทานบริจาคอะไร ไม่เอาคืน ให้ไปหมด เพราะเราให้วัตถุแล้วเราให้ความเห็นแก่ตัวออกไปด้วย นั่นเรียกว่า ให้หมด

แต่เนี่ยยังจับหางมันไว้ ยังให้ไม่หมด ยังต้องการแล้วทำไปๆ ไม่ได้ก็เลิกทำ ทำไปนานแล้วไม่เห็นได้อะไร ไม่รู้ว่าได้อะไรไม่เข้าใจ เพราะว่าพระท่านเทศน์ให้ทำอย่างนั้นให้อริชฐานเอา “เอ้า...โยมอริชฐานให้ดี จะเอาอะไร”

ยกเงินขึ้นนั่งอริชฐานยาว...เงินสี่ห้าร้อยบาท อริชฐานตั้งเยอะแยะ จะเออนั้นจะเอานี้ เอาหลายอย่าง เหมือนกับไปตลาดซูเปอร์มาร์เก็ตด้วยเงินห้าร้อยบาท

ธรรมะสร้างสันติสุข.....?

แล้วก็ซื้อทุกอย่าง อย่างนั้นมันจะได้เมื่อไหร่

เขาไม่ให้ทำอย่างนั้น ให้คิดว่ามันเป็นประโยชน์
อย่างไร สิ่งที่เราให้จะไปเกิดคุณเกิดประโยชน์อย่างไร
แล้วเราทำให้มันเกิดประโยชน์ คนได้อาศัย เหมือนเรามา
สร้างกุฏิถวายวัด พระเณรอยู่กันเต็มกุฏินั้นแหละมันเกิด
ประโยชน์ ถ้าไปสร้างอะไรไว้แล้วคนไม่ไปใช้ มันจะเกิด
ประโยชน์อะไร

โยมมาสร้างกุฏิไว้ที่วัด พระเณรอยู่เต็ม เรียน
หนังสือกันทั้งนั้น สอบไล่ได้กันเยอะแยะ เขาเติบโตขึ้นจะ
ได้เป็นประโยชน์แก่พระศาสนา ออกไปอยู่บ้านก็เป็น
ประโยชน์แก่สังคมต่อไป สร้างอย่างนั้นมันเกิดประโยชน์

หรือว่าสร้างโรงเรียนพุทธธรรมนี้ โยมมานั่งฟัง
เทศน์ทุกอาทิตย์ ก็ปีแล้วตั้งแต่สร้างมา มันก็เกิดประโยชน์
แต่ถ้าไปสร้างทิ้งไว้ในป่าไม่มีใครไปใช้ไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่า
สร้างเจดีย์บนยอดภูเขา ใครจะไปไหว้...สูงเกินไป สร้างไว้
สิ้นเงินตั้งหลายสิบล้าน มันไม่จำเป็น

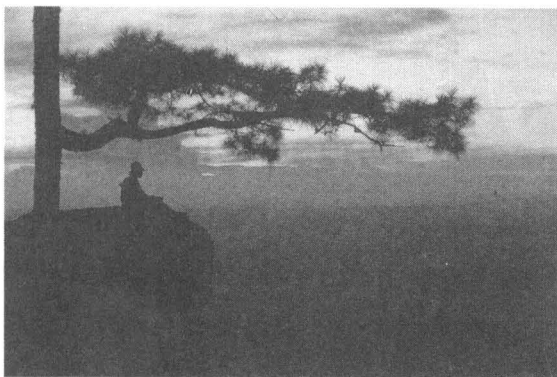
เราควรสร้างสิ่งที่สังคมต้องการประชาชนต้องการ
ชาติต้องการ มันก็จะเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงจะ
เป็นการใช้ได้

ธรรมะสร้างสันติสุข.....

คนเราจึงต้องศึกษาหาเหตุผล อย่าทำอะไร
ง่าย ๆ ถ้าจะให้ดีก็ถามพระเสียก่อนว่าควรไหมไม่ควรไหม
ถ้าถามพระที่ฉลาด ก็บอกให้ถูกต้อง แต่ถ้าถามพระ
ปัญญาอ่อน แก้ก็เชียร์ให้เราทำใหญ่เลย “ทำมาก ๆ โยม
ทำไปจะได้านิสงส์ ได้ไปเกิดในสวรรค์” จะได้เป็นนางฟ้า
เป็นเมียน้อยเทวดา เทพบุตรองค์เดียวมีนางฟ้าตั้งห้าร้อย
ก็เป็นเมียน้อยเขาเท่านั้นเอง มันสนุกอะไรเป็นเมียน้อยเขา
เป็นอย่างนั้น

เอาละวันนี้พูดมาก็พอสมควรแก่เวลาแล้ว ต่อไปนี้
ก็ขอเชิญญาติโยมนั่งสงบใจ เป็นเวลาห้านาที นั่งสงบใจ
แล้วแผ่เมตตา

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา, อะเวรา, อัปยาปัชฌา,
อะนีฆา, สุขี อัตตานัง, ประหะรังตุ.

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์
เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

อย่าได้มีเวร ซึ่งกันและกันเลย

จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

อย่าได้เบียดเบียน ซึ่งกันและกันเลย

จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

อย่าได้มีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย

จงมีความสุขกาย สุขใจ

รักษาตน ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

กรวดน้ำย่อ

อิหัง โน ญาตีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย ฯ

ขอผลแห่งบุญกุศลนี้ จงมีแก่ญาติของข้าพเจ้าทั้งหลาย

ขอญาติทั้งหลาย จงมีความสุขกายสุขใจเถิด

พึงประพฤติธรรมให้สุจริต
ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมเป็นนิจ
ธรรมที่ประพฤติดีแล้ว ย่อมนำสุขมาให้ตน